

MEDLEMSRAPPORTERING FOR Brav Norway AS

For 2018

"Initiativ for etisk handel (IEH) medlemmer har forpliktet seg til å sette i verk tiltak for å bidra til bedre forhold i egne leverandørkjeder."

Til lesere av rapporten

Etisk handel skal sikre at produksjon skjer på rettferdig, forsvarlig og lovlig vis. Initiativ for etisk handel (IEH) medlemmer har forpliktet seg til å sette i verk tiltak for å bidra til bedre forhold i egne leverandørkjeder. Til grunn for dette arbeidet ligger IEHs retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker områdene arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon.

Medlemmene er også forpliktet til hvert år å rapportere om hvilke utfordringer de står overfor og resultatene av forbedringsarbeidet. Det er denne rapporten du sitter med nå. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

IEHs mal for medlemsrapportering søker å svare på forventningene til arbeid med samfunnsansvar i FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, som due diligence og interessentdialog. Den inkluderer også indikatorer for leverandørkjeden som inngår i Global Reporting Initiatives rapporteringsrammeverk. Når det gjelder leverandørkjeden, dekker rapporten også FNs Global Compact krav til framdrifts-rapportering.

Heidi Furustøl
Daglig leder IEH

Forord fra: Tomas Holmestad/ Adm.dir -CEO

2018 markerte et viktig strategisk veiskille for det gamle Swix Sport AS. I juni skiftet selskapet navn til Brav. Med nytt navn følger en ny verdiplattform, med en ny visjon «Vi gjør drømmer til minner», og en ny misjon. Misjonen til Brav er «Å bidra til økt livskvalitet for våre kunder, gjennom å levere innovative produkter og tjenester ved å bringe sammen, og utvikle talenter og opptrå ansvarsfullt».

Å opptre ansvarsfullt ligger altså i selve ryggmargen til Brav, og når vi besluttet navnet hadde vi også dette i bakhodet. Den danske ordbokens beskrivelse av Brav treffer innertier på det vi skal være; «preget av handlekraft, mot, utholdenhet og hederlighet».

Derfor er bærekraft og samfunnsansvar svært essensielt for oss. Våre sluttbrukere skal kunne bruke våre produkter, vel vitende om at de har blitt tilvirket med liten skade på miljøet, og under gode arbeidsforhold for arbeiderne som utvikler våre produkter.

Skiftet til Brav setter ytterligere fokus på disse temaene, som vi allerede i en årrekke har jobbet bevisst med kontinuerlig forbedring på. Vårt fokus har vært på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og utvikling i hele verdikjeden.

Brav har vært medlem av Initiativ for etisk handel siden 2007. Gjennom vårt medlemskap ønsker vi og stadig styrke innsatsen for å forbedre arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede.

Som medlem i IEH, har vi valgt å forplikte oss til å jobbe aktivt med forbedringer i kjeden og vi rapporterer årlig til IEH om vår utvikling med etisk handel arbeidet. Vi har kommet en lang vei fra der vi startet, men skal vi klare å gjøre drømmer til virkelighet har vi fortsatt langt igjen.

Arbeidet med etisk handel og bærekraft er sentralt koordinert i organisasjonen, på tvers av alle våre brand og geografier, men det utøvende arbeidet er en naturlig del av hver linjeansvarlig sin hverdag. En gang årlig følger styret opp status på de ulike områdene, der en gjennomgående risikoanalyse for hele virksomheten ligger til grunn. På ledergruppemøtene er dette et kontinuerlig tema. Et kontinuerlig fokusarbeid for oss vedrørende etisk handel har vært å besøke våre viktigste leverandører og få på plass underskrevne «code of conduct» med disse. Vi har også innført en rutine der alle nye leverandører må besøkes før kontrakt inngås.

Fluor i skismøring har vært et viktig fokusområde for oss i 2018. Vi jobber her sammen med interesseorganisasjonen «Tøffest uten fluor» og Norges Skiforbund, og støttet innføringen av et fluorforbud i langrennskonkurranser med deltagere under 16 år. Samtidig jobber vi bevisst med å implementere retningslinjer for avfallshåndtering og arbeidsmiljø ved bruk av fluorholdig smøring. I tillegg jobber vi målrettet med forskning og utvikling, både for å finne produkter som kan erstatte fluor i skismøring og for å gjøre våre fluorprodukter i henhold til det nye EU regelverket som trer i kraft i 2020. Vi mener selv vi klart ligger fremst i bransjen på dette arbeidet.

Innen tekstil og ull jobber vi aktivt med sporbarhet i verdikjeden, og å gjøre konsumenten opptatt av dette. Vi ser, som resten av bransjen, at gode valg på dette området har gått fra å være en hygienefaktor til en konkurransefaktor for å lykkes i markedet. Vi drømmer om å lykkes enda bedre på dette området.

Og vi i Brav lever for å gjøre drømmer til minner. T.Holmestad/CEO

Innhold

Til lesere av rapporten	2
Forord	3
Grad av besvarelse av rapporten	5
Om bedriften	6
Mål og framdrift	10
1. FORANKRE - Forankring i bedriften og hos leverandørene	12
Forankring i bedriften	13
Intern opplæring og bevisstgjøring	13
Forankring av etiske krav i leverandørkjeden	14
2. KARTLEGGE - Kartlegging av risiko i leverandørkjeden	16
Vurdering av nye leverandører	17
Oversikt over hvor produksjonen skjer hos eksisterende leverandører	18
Metode for å kartlegge risiko hos eksisterende leverandører	20
Beskrivelse av risikobilde i leverandørkjeden	22
3. TILPASSE - Tilrettelegging av innkjøpspraksis	23
Langsiktighet i leverandørrelasjoner	24
Innkjøpspraksis	24
Vurdering av effekten av tiltak for å forbedre innkjøpspraksis	26
4. SAMARBEIDE - Forbedringer i leverandørkjeden	27
Produktdesign og råvarevalg	28
Kompetansehevingstiltak hos leverandører	28
Forbedringstiltak hos leverandører	29
Bruk av sertifisering	33
Forbedringsprosjekter og -tiltak	34
Vurdering av effekten av forbedringstiltak	37
5. KOMMUNISERE - Bevisstgjøring, dialog og oppslutning	38
Intern og ekstern kommunikasjon om etisk handel	39
Klageordninger	40
Styrke oppslutningen om etisk handel og erfaringsdeling	41

Grad av besvarelse av rapporten

Medlemmer av IEH er i forskjellige faser av arbeidet med etisk handel. De tilhører ulike bransjer og møter ulike typer utfordringer. Noen handler gjennom agenter og importører og har ikke direkte kontakt med produksjonsleddet. Små bedrifter har ofte mindre ressurser enn de store til å bruke på etisk handel. Ved første gangs rapportering til IEH er virksomhetens datainnsamling dessuten ofte i startfasen.

Derfor gis det anledning til å velge bort ett eller flere spørsmål. Spørsmål som krysses av med «nei» blir skjult i rapporten. Som standard er det krysset av ja for alle spørsmål. Rapportlesere finner fullstendig mal med alle spørsmål på www.ieh.no.

For hvert spørsmål som ikke besvares, skal det gis en begrunnelse for hvorfor.

	JA	NEI
Trinn 2 - Screening av nye leverandører (indikator 2-1, punkt b-d)	☒	☐
Trinn 2 - Kartlegging av forhold hos enkeltleverandører (spørsmål 2.5)	☒	☐
Trinn 2 - Antall eksisterende leverandører kartlagt fordelt på metode (indikator 2-2)	☒	☐
Trinn 3 - Medgått tid for å betale leverandører (indikator 3-2)	☒	☐
Trinn 4 - Kompetansehevingstiltak hos leverandører (spørsmål 4.3)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringstiltak som gjelder arbeidsstandarder og menneskerettigheter (ind. 4-1)	☒	☐
Trinn 4 - Kartlegging og tiltak som gjelder arbeideres lønn (spørsmål 4.4)	☒	☐
Trinn 4 - Tiltak som gjelder fagorganisering og kollektive forhandlinger (spørsmål 4.5)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringstiltak - utbedring av mangler - som gjelder miljø (indikator 4-2)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringstiltak som gjelder korrupsjon (spørsmål 4.6)	☒	☐
Trinn 4 - Sertifisering av produkter, materialer og tjenester (indikator 4-3)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringsprosjekter og tiltak (spørsmål 4.8)	☒	☐
Trinn 5 - Kommunikasjon med interessenter (spørsmål 5.3)	☒	☐
Trinn 5 - Håndtering av klager (spørsmål 5.6)	☒	☐
Trinn 5 - Antall klager og tiltak (Indikator 5-1)	☒	☐

Om bedriften

Navn:

Brav Norway AS

Viktigste merkenavn, produkter og tjenester:

Swix, Ulvang, Bavac, Toko, Lundhags, Hard Rocx og Helsport

Beskrivelse av bedriftens struktur:

Merkevarerhus med egenproduksjon av voks og staver samt innkjøp av tekstiler og tilbehør. Datterselskaper i Litauen (stavproduksjon), Sverige, Tyskland, Sveits, Japan, Finland og USA.

Adresse hovedkontor:

Frysjaveien 40, 0884 Oslo

Bedriftens størrelse:

Antall ansatte:

317

Omsetning (NOK):

1 212 000 000

Overordnet beskrivelse av leverandørkjeden:

Hvilke innkjøp som omfattes av rapporten:

Tekstiler, deler og komponenter til skistaver, sykler, råvarer til skivoks, tilbehør til skismøring, sekker/bager, soveposer og telt, skøyter og rulleski.

Antall leverandører:

93

Verdi av innkjøp fordelt på type vare og tjenester, leverandørtype (f.eks. produsent, mellomledd) og region/land:

Typen varer og tjenester	Prosentandel av innkjøp (%)
Tekstiler	49 %
Tilbehør til smøring	12 %
Deler og komponenter til stavproduksjon	7 %
Sekker og bager	5 %
Sko og skøyter	3 %
Råvarer til voks- og plastproduksjon	7 %
Rulleski	1 %
Sykler	5 %
Telt og soveposer	11 %

Leverandørtype:	Prosentandel av innkjøp (%)
Råvarer	14 %
Ferdigvarer	86 %

Region/land:	Prosentandel av innkjøp (%)
Vietnam	20 %
Kina	18 %
Taiwan	11 %
Bangladesh	10 %
Hong Kong	8 %
Italia	7 %
Litauen	6 %
Korea	4 %
Norge	4 %
Portugal	3 %
Tyskland	3 %
Østerrike	1 %
Romania	1 %
Tsjekkia	1 %
Thailand	1 %
Sverige	1 %
Pakistan	1 %
Canada, Sveits, Danmark, USA, Estland + 3 småland	2 %

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Per Henning Grimsrud

Tittel: Chief Supply Chain Officer (CSCO)

Epost: p.grimsrud@brav.com

Telefon: 92800425

Innmeldingsår i IEH:

2007

"Som leverandør av fritidsutstyr, ønsker vi i Brav å påvirke våre leverandører i positiv retning, slik at vi støtter opp under menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og utvikling i hele verdikjeden."

Foto: Shutterstock

Mål og framdrift i rapporteringsåret

Mål	Status	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
		1	2	3	4	5
Internt basiskurs i etisk handel gjennom IEH for alle våre merkevarer og kategorier.	Delvis gjennomført	☒	☒	☒	☐	☐
Spre videre kunnskap og fordele ansvar i alle Brav gruppen sine merkevarer og kategorier	Utsatt	☒	☒	☒	☒	☐
Implementere ny felles rutine for prekvalifisering av nye leverandører	Delvis gjennomført	☒	☒	☐	☐	☐
Foreta en ny risikoanalyse, med påfølgende social audit hos 2 - 3 leverandører med antatt høy risiko	Gjennomført	☒	☒	☒	☒	☒
Oppdatere kjemikaliemanual for våre tekstilleverandører	Gjennomført	☒	☒	☒	☒	☐
Opprette gruppe for "Sustainability" på vår FB @work - på tvers av merkevarene - med ukentlig info til ansatte	Gjennomført	☒	☒	☒	☒	☒

Mål for kommende år

Mål	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
	1	2	3	4	5
Internt basiskurs om etisk handel gjennom IEH for alle våre merkevarer.	☒	☒	☒	☒	☐

Mål	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
	1	2	3	4	5
Spre kunnskap om arbeid med etisk handel i daglige arbeidsoppgaver, og fordele ansvar i alle Brav gruppens merkevarer, kategorier og selskaper	☒	☒	☒	☒	☒
Gjennomføre internkurs i "dilemmatrening" i fht. korrupsjon	☒	☒	☒	☐	☐
Benytte risikoanalyse og opparbeide intern kompetanse til å gjennomføre social audits hos 4 utvalgte leverandører i tillegg til all nye leverandører	☒	☒	☒	☒	☐
Presentere arbeidet med bærekraft og etisk handel på internasjonalt Brav salgsmøte i oktober	☒	☐	☐	☐	☒
Beslutte og implementere ny organisering av bærekraft i Brav.	☒	☒	☒	☒	☒
Implementere ny felles rutine for pre kvalifisering av nye leverandører	☒	☒	☒	☒	☒

1. FORANKRE

Forankring i bedriften og hos leverandørene

1. FORANKRE FORANKRING I BEDRIFTEN OG HOS LEVERANDØRENE

Forankring i bedriften

Q1.1 Beskriv hvordan arbeidet med etisk handel er forankret i styret:

Styret har hovedansvaret for arbeidet med etisk handel og har behandlet og besluttet en ny strategi for bærekraft i Brav, samt årlig handlingsplan. Arbeidet følges opp av styret 1 - 2 ganger i året, eller oftere hvis behov.

Q1.2 Beskriv hvordan arbeidet med etisk handel er forankret i ledelsen:

Navn og stilling på person(er) i ledelsen med etisk handel som del av sitt hovedansvar:

Arbeidet med bærekraft er organisert som et prosjekt med to deltakere fra ledergruppen: Per Henning Grimsrud (CSCO) og Tomas Holmestad (CEO.) Etter omorganisering i 2018 som følge av nytt navn og verdiplattform møtes ledergruppen flere ganger årlig. Etisk handel er på agendaen under disse møtene. Organiseringen av bærekraft skal justeres i løpet av 2019.

Hvorvidt incentiver/bonusordninger er koplet til arbeidet med etisk handel:

Nei

Hvorvidt det er etablert rapporteringsrutiner for arbeidet med etisk handel:

Ledergruppemøter - Målet er å gjennomføre kvartalsvise møter der CEO og CSCO deltar.

Annet:

Bærekraft i Brav omfavner områdene helse, miljø, etisk handel og anti korrupsjon. Gjennom dette arbeidet skal bedriften overholde alle nåværende og framtidige krav som gjelder våre produkter og produksjon av disse.

Hver merkevare har ansvaret for at sentralt fastsatte standarder og rutiner følges opp. I tillegg kan merkevarerne gjøre mer enn minstekravet som er satt for gruppen.

Intern opplæring og bevisstgjøring

Q1.3 Beskriv hvilke interne opplærings- og bevisstgjøringsbehov som er identifisert:

Vi ser behov for at flere ansatte kjenner til våre rutiner for arbeid med etisk handel oppfølging i oppgaver relatert til den daglige jobben de utfører. Vi ønsker at flere deltar på IEH kurs og andre lignende kurs, eller opplæring internt fra vår interne faggrupper. Det er behov for at en bredere del av vår internasjonale organisasjon kjenner til arbeidet med etisk handel og hvor de kan finne informasjon om dette. Facebook@work er etablert i hele bedriften internasjonalt og arbeidet med etisk handel informeres om i gruppen Sustainability@work.

Q1.4 Beskriv opplærings- og informasjonstiltak som er gjennomført i rapporteringsåret:

- Alle merkevarer med unntak av Hard Rocx har i 2018 fått en oppdatering om bærekraft på sine hjemmesider.
- Lundhags har også publisert en egen hållbarhetsstrategi på sin hjemmeside i 2018 hvor de informerer om 4 fokusområder: Materialer, sporbarhet og åpenhet, sirkulær økonomi og verdifullt arbeide.

Forankring av etiske krav i leverandørkjeden

Q1.5 Oppgi en fullstendig nettadresse til bedriftens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved.

<https://brav.com/>

<https://www.swix.no/no/barekraft>

<https://www.ulvang.no/barekraft>

<https://www.lundhags.se/Om-Lundhags/Haallbarhet>

<https://www.toko.ch/en/about-toko/company/>

<https://www.original.no/info/etisk-handel/>

<http://www.helsport.no/etisk-handel>

<https://www.hardrocx.no>: - Ingen endring fra 2017.

Q1.6 Beskriv bedriftens formidling til og dialog med leverandører om retningslinjene. Beskriv:

Hvordan hensikten med retningslinjene blir kommunisert:

Muntlig og skriftlig dialog. Leverandørbesøk. Hvert år har vi gjennomgang av COC med eksisterende leverandører, og ved inngåelse av nye samarbeid skal CoC undertegnes.

Systemer for tilbakemelding og dialog med leverandørene:

Evalueringsystem er i 2016 utviklet av våre 2 QC (Quality Control) ansvarlige og er basert på SA8000.

Det tar opp alle tema fra vår CoC og gir et prosentvis resultat som gir grunnlaget for videre oppfølging og handlingsplan. Forbedringsfrist blir satt til gitte datoer.

Audits med dette systemet er foretatt av våre QC hos 10 leverandører i 2018.

Også dialog gjennom direkte kommunikasjon mellom leverandører og våre produktavdelinger.

Hvorvidt leverandører blir belønnet for gode arbeidsforhold, forbedret miljøhåndtering og annet:

Ingen direkte belønning, men de leverandører som viser at de ønsker å oppfylle gjeldene krav har vi et foretrukket og langvarig samarbeid med.

Hvorvidt retningslinjene er oversatt til lokale språk:

Kjemikaliemanual finnes tilgjengelig på flere forskjellige språk.

Eventuelle andre relevante opplysninger:

Q1.7 Beskriv i hvilket omfang retningslinjene er formidlet til underleverandører og videre nedover i leverandørkjeden, og hva bedriften gjør for å sørge for at så skjer.

Vi krever at leverandørene videresender CoC til sine underleverandører. Dette er også med som en del av vår audit. Der vi har direkte kontakt med underleverandørene, formidler vi CoC selv.

Vi har kartlagt mange underleverandører og innhentet sertifiseringer. Enkelte underleverandører har vi direkte kontakt med.

Indikator 1-1: Angi prosentandel av bedriftens førsteledsleverandører, som omfattes av rapporten, som er blitt kommunisert og har godtatt retningslinjene for etisk handel:

	2018	2017	2016
Total antall leverandører	93	84	73
Prosentandel basert på antall:	75 %	75 %	70 %
Prosentandel basert på innkjøpsvolum:	85 %	85 %	80 %

2. KARTLEGGE

Kartlegging av risiko i leverandørkjeden

2. KARTLEGGING AV RISIKO I LEVERANDØRKJEDEN (DUE DILIGENCE)

Vurdering av nye leverandører

Q2.1 Beskriv hvordan bedriften innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører velges.

Beskriv hvilke kriterier som fører til at en leverandør ikke benyttes:

Vi skal besøke fabrikken og foreta en social audit innen kontraktsinngåelse. Dersom vi ikke har mulighet eller tilgang til å se produksjonslokalene ønsker vi ikke inngå samarbeid med leverandøren. Andre kriterier er dårlige arbeidsforhold, manglende vilje til forbedringstiltak, ugunstig lokasjon ift. fabrikkbesøk, samt dårlig kommunikasjon.

Vi har i 2018 utarbeidet et rutineopplegg for å pre-kvalifisere nye leverandører som skal benyttes på tvers av våre merkevarer. Quality controller og CPM skal sammen besøke og vurdere ny leverandør. Begge har vetorett. QC med hht. etisk handel i henhold til CoC, og CPM med hht. pris og produkt. Dersom en av partene legger inn veto, skal ikke denne leverandøren tas i bruk. Partene skal skriftlig rapportere om sin vurdering til CSCO.

Beskriv hvilke kriterier som fører til at det stilles forbedringskrav til leverandøren:

Bruk av ekstrem overtid, lønn under minstelønn, sanitære forhold, generelt renhold ved fabrikken og ved maskiner, overholdelse av branninstruksjoner, lys og ventilasjon, dårlige arbeidsforhold hos underleverandører samt en risikovurdering ift. geografisk plassering.

Velg fra liste hvilke konkrete metoder som benyttes i vurderingen:

- Egenrapporteringsskjema
- Egne besøk
- Inspeksjoner
- Rapporter fra tidligere inspeksjoner
- Valg av sertifiserte bedrifter
- Leverandøren har program for oppfølging av sine leverandører
- Annet

Gi nærmere beskrivelse av metodene som har vært benyttet:

Auditsystem basert på SA 8000. Våre CQ har gått kurs i London i 2017 for å kunne implementere bruken av systemet, og det brukes aktivt i dag ved besøk og oppfølging av nye og eksisterende leverandører.

Indikator 2-1: Vurdering av nye leverandører og resulterende tiltak

A) Angi prosentandel av nye leverandører som har blitt kartlagt for enten arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljøforhold eller korrupsjon, eller for program for å følge opp sin leverandørkjede på disse områdene:

Prosentandel av nye leverandører kartlagt	2018	2017	2016
Prosentandel av nye leverandører kartlagt:	100 %	100 %	100 %

B) Beskriv de viktigste manglene, relatert til de etiske kravene eller leverandør-oppfølgingsprogram, som er avdekket i kartleggingen og i hvilke land de forekommer:

Kartlagte mangler i 2018	Etiske krav som berøres	Land
Fabrikken er ikke ren	6. Safe and hygienic working conditions	Kina
Sanitære forhold	6. safe and hygienic working conditions	Kina

C) Av vurderte leverandører, rapporter:

Oppfølging av vurderte leverandører i 2018:	Prosentandel (%)
Prosentandel som ikke ble valgt som resultat av screeningen	0 %
Prosentandel som det er stilt forbedringskrav til	83 %

D) Gi eventuelle utfyllende kommentarer om hvordan leverandørene dere har vurdert er fulgt opp:

I etterkant av gjennomført audit, har leverandøren fått tilsendt en "action plan" med tiltak og punkter som skal forbedres til gitt dato. Etterkontroll kan bli utført ved nytt besøk eller gjennom direkte kommunikasjon mellom QC og leverandør.

Oversikt over hvor produksjonen skjer hos eksisterende leverandører

Q2.2 Beskriv bedriftens kunnskap om hvor produksjonen skjer. Beskriv spesielt:

Kjennskap til produsenter i nærmeste produksjonsledd (first tier):

Vi kjenner produksjonsstedet til alle leverandørene som omfattes av rapporten. Vi har satt en grense for innkjøp over 0,5 millioner kroner i rapporteringsåret ved utvalg av leverandørene.

Hvorvidt underleverandører og råvareproduksjon er kartlagt:

Alle våre merkevarer arbeider mot å ha åpne og transparente forhold i sin leverandørkjede.

Vi gjennomfører en større kartlegging av våre underleverandører hvor vi bl.a. har innhentet

sertifiseringer. Denne prosessen er stadig under arbeid.

Eksempel: Ulvang kartlegger underleverandører og opprinnelsesland av råvarer gjennom et "mapping" skjema som leverandørene fyller ut. Vi har tilgang til dokumenter som viser regionen ulla kommer fra og i enkelte tilfeller hvilke gårder som leverer ulla i Europa. Flere av disse har Ulvang teamet besøkt. I Australia, som leverer ull til Kinaproduksjon, har vi tilgang til dokumenter som viser hvilke gårder som har levert ull til ullmottaket. I Australia har vi også dedikert en farm som skal levere ull til Ulvang produkter.

Fra våre voksprodukter kjenner vi alle underleverandører på et godt nivå.

Utfordringer relatert til sporbarhet:

Vi har nå flere merkevarer hvor alle underleverandører skal kartlegges.

Nye leverandører blir tatt i bruk etter audit av første ledd, og vi har ikke alltid full sporbarhet på underleverandørene ved ordreleggingstidspunktet. (gjelder kun der "local sourcing" er benyttet som en del av produktet)

Det skjer endringer og variasjoner i kolleksjonene fra sesong til sesong med nytt tilbehør og materialer.

Vi benytter imidlertid en stadig økende andel av nominerte underleverandører. Vi ber om at hovedleverandør sørger for at vi mottar sertifiseringer fra underleverandører og vurderer bruken av underleverandører i henhold til CoC.

Andre relevante opplysninger:

Vi har nå flere merkevarer inn under Brav paraplyen, og alle underleverandører skal kartlegges og sertifiseringer innhentes. Dette krever mer oppfølgingsarbeid og koordinering fra vår side. Målet er å ha dette kartlagt i løpet av 2019 og implementere dette som en standard rutine for hver ny kolleksjon. Ett av våre mål handler om å ha åpne og transparente forhold til alle våre leverandører i alle ledd av verdikjeden.

Q2.3 Oppgi antall produsenter i nærmeste produksjonsledd per produksjonsland (som bedriften har oversikt over):

Land	Antall
Kina	17
Taiwan	10
Lithuania	8
Hong Kong	6
Italia	6
Norge	6

Land	Antall
Tyskland	6
Østerrike	5
Sweden	4
Nord-Korea	3
Portugal	3
Vietnam	3
Romania	2
Sveits	2
USA	2
Bangladesh	1
Canada	1
Danmark	1
Estland	1
Frankrike	1
Pakistan	1
Slovenia	1
Thailand	1
Tsjekkia	1
Tyrkia	1

Metode for å kartlegge risiko hos eksisterende leverandører

Q2.4 Har bedriften et 'overordnet risikobilde' (på land/bransjenivå) når det gjelder arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og korrupsjon i egen leverandørkjede?

Ja

Hvis ja, beskriv metode og kilder som er benyttet:

Metoder: Risikoanalyser basert på IEH kurs og risikoanalyseverktøy. Landanalyser for etiske retningslinjer og korrupsjon. Også basert på egne besøk, lange leverandørforhold samt kartlegging gjennom vårt audit system. Gjennom bruk av andre interesseorganisasjoner og rapporter på nett kartlegger og vurderer vi hvilke leverandører vi ønsker å prioritere for særlig oppfølging. Ny risikoanalyse skal gjennomføres hvert år, siden

risikobildet kan forandres fra år til år. Informasjon om risikobildet får vi også gjennom våre ansatte, nyheter, informasjon fra IEH, kommunikasjon med andre i tekstilbransjen, messer og bransjetreff.

Q2.5 Beskriv bedriftens framgangsmåte for å kartlegge forholdene hos 'enkeltleverandører' i rapporteringsåret. Beskriv:

Kriterier som er lagt til grunn for å prioritere hvilke leverandører som kartlegges

- 2 allerede eksisterende leverandører, 1 i Litauen og 1 i Kina har valgt å skaffe international BSCI sertifisering av bedriften i 2018 som resultat av vårt påtrykk om dokumentering og audits.
- Gjennom våre QC og tette dialoger med våre leverandører har vi en god oppfatning av hvilke leverandører som bør følges opp nøyere, og på hvilke områder.
- Besøk av QC og CPM hos leverandør og fabrikkinspeksjoner.
- Besøk av design/produktavdelingene.

Omfang (andel og geografisk område) av leverandører som er kartlagt

10 leverandører ble utvalgt til nærmere oppfølging i 2018. 8 av leverandørene har tilhold i asiatiske land, 2 holder til i Europa.

Metoder som er benyttet i kartleggingen:

Audits fortatt av våre QC med SA 8000 auditsystem. Personlige samtaler ved fabrikkbesøk både med ansatte og ledelsen. Dokumentering er krevet fra leverandøren for de ulike deler i audit, f.eks vedrørende lønn, brannvern og miljø. Ved hvert møte noteres status og utviklingen hos leverandøren.

Eventuelt andre relevante forhold:

Indikator 2-2: Antall eksisterende leverandører kartlagt for enten arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø, korrupsjon eller leverandør oppfølgingsprogram, fordelt på kartleggingsmetode:

Antall leverandører kartlagt totalt	2018	2017	2016
Antall leverandører kartlagt	10	3	25

Antall leverandører kartlagt fordelt på metode	2018	2017	2016
Egne besøk	10		
Sjekk av sertifiseringer	10		
Inspeksjoner med audit	10		

Beskrivelse av risikobilde i leverandørkjeden

Q2.6 Basert på utført kartlegging, beskriv risikobildet i bedriftens leverandørkjede med tanke på manglende etterlevelse av retningslinjene for etisk handel.

Beskriv og begrunn spesielt:

Hvilke produsentland som anses å ha høyest risiko:

Kina, Pakistan, Thailand, Vietnam, Bangladesh.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Vi har en oppfatning om at brudd går på områder som kontrakter med de ansatte og HMS relaterte områder.

Utfordringer knyttet til underleverandører og råvareproduksjon:

Utfordring å følge opp pga. av lange avstander til fabrikk. Lokal underleverandører kan variere fra sesong til sesong avhengig av kolleksjonssammensetningen og nyutviklinger.

Enkelte leverandører kan ønske å benytte rimelige underleverandører som ikke har fokus på etikk, HMS etc. for fortsatt å være konkurransedyktige på pris, og holde sine egne marginer oppe.

Andre særskilte utfordringer, f. eks. knyttet til at leverandører er lokalisert i eksport-/frisoner eller bruker innleid arbeidskraft:

Vi er veldig oppmerksomme på risikoen om at det kan forekomme brudd på menneskerettigheter ved at innleid arbeidskraft fra andre land har dårligere lønn, fratas pass, ekstrem overtid og bruk av tvang.

Migrasjon og villigheten til å arbeide for lav lønn er stigende, og må anses som en risikofaktor.

Vi har i 2018 ikke avdekket forhold som defineres som slavearbeid, tvangsarbeid eller barnarbeid hos våre leverandører.

3. TILPASSE

Tilrettelegging av innkjøpspraksis

3. TILPASSE TILRETTELEGGING AV INNKJØSPRAKSIS

Langsiktighet i leverandørrelasjoner

Q3.1 Beskriv bedriftens policy og/eller praksis når det gjelder varighet av leverandørrelasjoner.

Det er svært viktig for Brav å bygge langvarige relasjoner. Dette gir et bedre grunnlag for bedre samarbeide og muligheter for forbedringsprosjekter. Inngåelse av 3 årige kontrakter og ikke forlate dem etter kontrakt går ut. Ønske om forlenget samarbeid selv om det er utfordringer som må løses. Vi har en felles CoC og kontraktutkast på tvers av våre merkevarer. Vi søker i høyere grad å få til felles bruk av av noen strategiske leverandører på tvers av merkevarene. På den måte vil vi kunne påvirke leverandøren i større grad, og redusere risiko ved tettere oppfølging og færre leverandører å besøke. Sporbarheten i leverandørkjeden forenkles.

Indikator 3-1: Andel av totalt innkjøp som gjøres fra leverandører som bedriften har et langvarig forretningsforhold til (se definisjon):

	2018	2017	2016
Prosentandel med langsiktige avtaler:	70 %	70 %	70 %

Innkjøpspraksis

Q3.2 Har bedriften undersøkt eller vurdert hvordan bedriftens innkjøpspraksis påvirker bedriftens leverandører?

Ja

Hvis ja, beskriv hvordan dette ble gjort, samt de viktigste funnene:

Gjøres overordnet ifm .signering av nye produksjonsavtaler. Avtalene inneholder et kapittel om produksjon der vi blant annet blir enige om tiltak for å flate ut produksjonskurven og også legge ordre til lavsesong. Det sikrer kontinuitet for den faste arbeidsstokken, og kan forhindre at arbeidskraft tas inn for sesongarbeid, noe som igjen kan forhindre dårlige arbeidsvilkår og manglende kontrakter.

Vi vet også at sene endringer på en modell/produkt kan føre til ekstra arbeid og kortere leveransetid, som igjen kan føre til overtid for å rekke leveringsdato.

Vi ser også at pressing av pris kan føre til at vi ikke blir en foretrukket kunde, og forhandler derfor om fair priser.

Vi jobber etter årlige "time lines" som oversendes til leverandørene. Det gjør at de kan planlegge året i forhold til prøver og produksjon.

Vi oversender klare instruksjoner og rutiner vedrørende shipping, leveranser og betaling, og disse oppdateres ved behov. Disse er til veldig god hjelp for å lette arbeidet med forsendelser fra leverandøren.

Vi har sett eksempler på at våre merkevarer er villige til å akseptere økte kostnader på et produkt, selv etter inngått prisavtale, som følge av prisøkninger hos leverandøren. Dette gjør at leverandøren ikke sitter med dårligere marginer eller økonomisk tap som kan gå utover arbeidere.

Q3.3 Har bedriften gjort tilpasninger i egen innkjøpspraksis for å bidra til bedre arbeids- og miljøforhold hos sine leverandører eller underleverandører?

Ja

Hvis ja, beskriv tilpasningene som er gjort:

Vi gir ordreprognoser/forecast for årlig forventet ordrekvantitet.

Vi legger tidlig ordre, og har tett oppfølging under produksjonen.

Vi hjelper leverandører med organisering for å tilpasse ordreplassering når de kan ha problemer med produksjonskapasitet.

-Vi har tett produksjonsoppfølging hver uke gjennom WIP (work in progress) rapport som oppdateres av leverandør. Her innrapporteres avvik fra planlagt produksjon. Vi kan derved tidlig oppdage risikosituasjoner som fører til forsinkelser og den gir leverandøren en god oversikt over produksjonsprosessen.

Vi søker å løse problemer ved forsinket levering, tilpasse og finne løsninger. Ikke stor bruk av straffegebyrer ved større forsinkelser. For et stadig økende antall leverandører (der vi bestiller store kvanta) sender vi ut ordre og gir de oppdaterte prognoser flere ganger per år.

Vi har hatt tilfeller der vi har mottatt dagbøter fra kunde, og vi har da enten valgt å betale disse selv, eller at leverandøren kun har betalt en liten del av summen.

Indikator 3-2: Medgått tid for å betale leverandører

A) Rapportert antall dager i bedriftens standardbetingelser for å betale leverandører:

Antall dager i standardbetingelser for å betale leverandører	2018	2017	2016
Antall dager for å betale:	30	30	30

B) Rapportert prosentandelen av alle leverandørbetalinger utført i tide:

Prosentandel av alle leverandørbetalinger utført i tide	2018	2017	2016
Prosentandel utført i tide:	80,0 %	95,0 %	97,0 %

Vurdering av effekten av tiltak for å forbedre innkjøpspraksis

Q3.4 Beskriv hvordan bedriften vurderer effekten av gjennomførte tiltak for å tilrettelegge sin innkjøpspraksis:

Effekten anser vi å være forutsigbarhet og mulighet for ordreplanleggingen for leverandøren, som også har andre kunder som skal ha plass i produksjonen.

Å skifte leverandører er kostbart og medfører mye oppfølging fra begge sider, så det å ha gode relasjoner til eksisterende leverandører er kostnadsbesparende.

Vi ønsker langvarige samarbeid fordi det gir en stor grad av stabilitet og forutsigbarhet både for oss og leverandøren.

4. SAMARBEIDE

Forbedringer i leverandørkjeden

Foto: Shutterstock

4. SAMARBEIDE FORBEDRINGER I LEVERANDØRKJEDEN

Produktdesign og råvarevalg

Q4.1 Har bedriften valgt produktdesign eller råvarebruk for å bidra til bedre arbeidsforhold eller miljø i leverandørkjeden?

Ja

Hvis ja:

Beskriv tiltak som er gjennomført i rapporteringsåret:

Bla. ved å bruke samme garn i mange modeller.

Ber om at nye råvarer har miljøsertifiseringer eller er Oeko-Tex sertifiserte.

Mange "carry over styles" i kolleksjonen, og bruk av allerede eksisterende tekstiler resulterer i mindre utvikling av nye tekstiler. Dette sparer vann og kjemikaliebruk og tid til utvikling.

I 2018 har vi i tillegg utøkt samarbeidet mellom Ulvang, Lundhags og Swix tekstil til å bruke flere felles leverandører. I noen tilfeller brukes samme stoffer eller råvarer.

Vi har stadig flere produkter med re-cirkulerte materialer.

Arbeid med utfasing av fluor i voks er fortsatt under arbeid.

Lundhags har som eksempel under 2018 gjort "en omstilling i huvudmaterial där vi går till att ha hela vår textila kollektion som innehåller poly/cotton tyg (förutom två modeller) i recyklad polyester/organisk bomull (65%poly/35%cotton).

I och med att vi har passerat 2018 så har också Lundhags helårsutvecklingsprocess löpt för ett helt år med ett säljmöte istället för två. En utvecklingsresa till leverantörer istället för två. Osv, osv. Vi levererar alla samples för ett år samtidigt och belastar inte organisationen internt och externt mer än en gång per år. Det effektiviserar för alla och spar resurser på alla sätt."

Beskriv hvilken effekt bedriften anser at tiltakene har:

Felles leverandører gir besparelser i reiser, som gir redusert miljøbelastning.

Redusert vann og kjemikaliebruk ved bruk av felles materialer for flere merkevarer.

Felles COC, kjemikaliemanual og retningslinjer letter arbeidsmengden hos leverandøren og hos Brav.

Kompetansehevingstiltak hos leverandører

Q4.2 Har bedriften identifisert hvilke behov bedriftens leverandører har for kompetanseheving for å kunne etterleve retningslinjene for etisk handel?

Ja

Hvis ja, oppgi:

Identifiserte kompetansehevingsbehov:

Leverandørene blir besøkt 1-2 ganger i året av QC hvor CoC, fabrikk og arbeidsrutiner blir sett på gjennom inspeksjon av vår QC. Her blir det på stedet gitt informasjon og opplæring til ansatte. Veileder om bla. bedre organisering av fabrikkene, arbeidsprosesser, effektivisere vaskeprosesser osv. I 2018 ga QC hjelp til å organisere lokalene og produksjonslinjene ved 1 ny-opplastet leverandør, og organisering av 1 leverandør som vi har brukt i mange år men som flyttet til nye oppgraderte lokaler.

Planlagte kompetansehevingstiltak:

Ingen spesielle planlagte tiltak. Quality management audits er en stadig pågående prosess, og veiledning blir gitt der det er behov.

Leverandører som er omfattet med tanke på: antall, land/geografisk område og type leverandører:

Q4.3 Har bedriften bidratt til kompetanseheving hos leverandører i rapporteringsåret?

Ja

Hvis ja, beskriv i tabellen under:

Gjennomførte kompetansehevingstiltak

Leverandører som er omfattet med tanke på: omfang, land/geografisk område og forventet effekt

Kompetansehevingstiltak (organisert selv eller av andre)	Antall leverandører	Land / geografisk område	Effekt (forventet eller målt)
Hjelp til å etablere ny fabrikk. Impementere arbeidsrutiner og organisere lokalene for vår nye leverandør Huayu.	1	Kina	At den nyoppstartede fabrikken skal kunne produsere effektivt.
Hjelp til å organisere lokalene for en allerede eksisterende leverandør som har flyttet til nye og oppgraderte lokaler.	1	Kina	At den nyoppstartede fabrikken skal kunne produsere effektivt.

Forbedringstiltak hos leverandører

Indikator 4-1: Forbedringstiltak som gjelder arbeidsstandarder og menneskerettigheter (MR)

A) Rapporter antall og prosent av eksisterende leverandører hvor det har blitt identifisert mangler relatert til krav knyttet til arbeidsforhold og menneskerettigheter.

Identifiserte mangler relatert til arbeidsforhold og MR	Antall	Prosentandel
Leverandører hvor det i rapporteringsåret er kartlagt mangler relatert til kravene på arbeidsforhold og menneskerettigheter	7	0 %

B) Rapporter prosentandel av leverandørene med kartlagte mangler (oppgitt i A) hvor:

Det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer
 Forbedringstiltak ble gjennomført
 Kontrakter ble avsluttet (f.eks. ved manglende forbedringsvilje)

Vis også hvordan forbedringstiltakene fordeles på henholdsvis etiske krav og geografisk område.

Forbedringstiltak tilknyttet arbeidsforhold og MR	2018	2017	2016
Prosentandel hvor det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer*	100 %	5 %	20 %
Prosentandel hvor forbedringstiltak ble gjennomført*	100 %	4 %	15 %
Prosentandel hvor kontrakter ble avsluttet*	0 %	0 %	0 %

* Prosentandel av leverandører hvor det er kartlagt mangler (prosent av antall i 'A')

Prosentfordeling på etiske krav i 2018	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Helse, miljø og sikkerhet	50 %
Arbeidstid	50 %

Prosentfordeling på geografisk område i 2018	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Asia	100 %

C) Gi utfyllende informasjon om hva de viktigste forbedringstiltakene består i:

Sanitære forhold på toalettene og i kantine. Rengjøring i fabrikkene og avfallshåndtering.

Q4.4 Beskriv tiltak bedriften har gjennomført for å bidra til at arbeidere mottar en anstendig lønn som dekker basisbehovene til arbeiderne og deres familier, så som:

Kartlegging av arbeidernes lønn og sammenstilling med standarder for anstendig lønn:
Vi har kartlagt lønn og dokumentasjon for flere av våre leverandører. I noen tilfeller ligger lønnen litt over minimum for regulert lønnsnivå i de lokale regionene.

Tiltak for å redusere gap mellom faktisk lønn og lønn som dekker basisbehovene:
Ja. Eksempel fra Lundhags: Vi har en tydelig agenda att alltid treffe leverandørene minst 1 gang pr år. Når vi sees har vi noen punkter som vi alltid holder oss til, som minimumslønn kontra levelønn, og høyeste lønn som betales ut. Vi har ekstra fokus på kvinnlige ansatte og at de ikke mottar lavere lønn en mannlige kollegaer.

Eventuelle andre tiltak:
Vi har foretatt audits hvor registrering av arbeidede timer og lønssystemet har blitt kartlagt, og mangler følges opp i eget skjema.

Q4.5 Angi tiltak bedriften har gjennomført i rapporteringsåret for å støtte opp om retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger. Beskriv tiltakene med tanke på:

Konkrete tiltak:
Coc skal henge oppe i fabrikkene, slik at arbeiderne kan se kravene vi stiller.

Antall og type leverandører som omfattes:
Alle

Land eller geografisk område:
Alle

Indikator 4-2: Forbedringstiltak som gjelder miljø

A) Rapporter antall og prosent av eksisterende leverandører hvor det har blitt identifisert mangler relatert til krav knyttet til miljø.

Identifiserte mangler relatert til miljø	Antall	Prosentandel
Leverandører hvor det i rapporteringsåret er kartlagt mangler relatert til kravene på miljø	2	2 %

B) Rapporter prosentandel av leverandørene med kartlagte mangler (oppgitt i A) hvor:

Det ble stilt krav til forbedringer
 Forbedringstiltak ble gjennomført
 Kontrakter ble avsluttet (f.eks. ved manglende forbedringsvilje)

Vis også hvordan forbedringstiltakene fordeles på henholdsvis miljøtema og geografisk område.

Forbedringstiltak tilknyttet miljø	2018	2017	2016
Prosentandel hvor det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer*	100 %		
Prosentandel hvor forbedringstiltak ble gjennomført*	100 %		
Prosentandel hvor kontrakter ble avsluttet*	0 %		

* Prosentandel av leverandører hvor det er kartlagt mangler (prosent av antall i 'A')

Prosentfordeling på miljøtema i 2018	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Kjemialiebehandling	50 %
Kildesortering og avfallshåndtering	50 %

Prosentfordeling på geografisk område i 2018	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Asia	100 %

C) Gi utfyllende informasjon hva de viktigste forbedringstiltakene består i:

Systemer for håndtering av kildesortering og avfallshåndtering. Action plan er utarbeidet for de gjeldene fabrikkene. Fabrikken skal dokumentere at forbedringene gjennomføres innen gitt tidsfrist fra oss. Nye inspeksjoner er planlagt for 2019.

Q4.6: Beskriv tiltak som bedriften har gjennomført i rapporteringsåret for å motvirke korrupsjon i leverandørkjeden. Inkluder:

Krav til endring av leverandørers praksis og opphør av kontrakter:

Vi har per i dag ikke hatt grunnlag for opphør av kontrakter grunnet mistanker om korrupsjon.

Leverandøren informeres gjennom CoC, som de forplikter å signere, og årlig utsendte dokumenter om vår klare nulltoleranse for korrupsjon. Korrupsjon inngår som tema i vår audit, hvor det kartlegges hvilken holdning og rutiner leverandøren har om emnet.

CSR ansvarlig har i 2018 deltatt på kurset: "Antikorrupsjonsarbeid i leverandørkjeden (privat sektor)" arrangert av IEH og Transparency International Norge, som basis for videre arbeid i 2019.

Tiltak for å forbedre organisasjonens anti-korrupsjonsprogram:

Oppfølging etter audit hos leverandører. Hvor rutiner ikke foreligger har vi forespurt å implementere anti korrupsjons i ansettelsekontrakter eller separate dokument for arbeidere å signere. Anti korrupsjons policy skal være henges opp og være synlig for arbeiderne.

Vår bedrift er kjent med ledelsens null toleranse og fokus på anti-korrupsjon. Brav har fokus på dette internt og har som mål å gjennomføre kurs for ansatte i 2019.

Bruk av sertifisering

Q4.7 Beskriv bedriftens policy på hvorvidt sertifisering benyttes som metode for å oppnå forbedringer i leverandørkjeden:

Vi har kartlagt våre leverandører og flere av våre leverandører har ulike internasjonalt godkjente sertifiseringer både når det gjelder bedriften og råvarer og produksjonsprosedyrer. Også bruk av sertifiserte stoff- og tilbehørlø leverandører. Vi oppfatter at sertifiserte leverandører har god kunnskap om HMS og miljø som gjør forståelsen rundt forbedringer lettere å gjennomføre.

Indikator 4-3: Andel av innkjøpte materialer, produkter og/eller tjenester som er gjenstand for økonomisk, sosial eller miljømessig sertifisering.

Oppgi andel av innkjøpte materialer, produkter og tjenester som er gjenstand for sosial eller miljømessig sertifisering for hver kategori som det er relevant for bedriften å rapportere på:

Kategori materiale / produkt / tjeneste	2018 % sertifisert	2017 % sertifisert	2016 % sertifisert
	0 %		

Vis fordelingen per sertifiseringsstandard for rapporteringsåret:

Kategori materiale / produkt / tjeneste (i 2018)	Sertifiseringsstandard	% sertifisert

Forbedringsprosjekter og -tiltak

Q4.8 Beskriv forbedringsprosjekter og -tiltak som er iverksatt i rapporteringsåret for å bidra til etterlevelse av retningslinjene

Prosjektnavn:	POPFree
Hensikt:	Utfasing av fluor i produkter.
Hovedaktiviteter:	Testing av alternativer til fluor.
Land:	Sverige
Partnere:	Swerea, Midt - Svenska universitetet
Startdato og forventet sluttdato:	Desember 2017- januar 2020
Læringspunkter og utfordringer:	Finne hydrofobe alternativer til tekstiler og voks.
Etiske krav som omhandles:	Miljø

Prosjektnavn:	Produksjonsplanlegging og fabrikkorganisering for ny leverandør
Hensikt:	Effektivisere produksjonen og rutiner, redusere overtidsbruk
Hovedaktiviteter:	Kompetansebygging ift. produksjonsplanlegging og utforming av fabrikk. Vår QC hjelper med å etablere rutiner som sikrer bedre kontroll over produksjonsprosessen ved ny oppstartet fabrikk.
Land:	Kina
Partnere:	Leverandøren og QC i Brav.
Startdato og forventet sluttdato:	2018 og ingen sluttdato
Læringspunkter og utfordringer:	Nye besøk av QC for å følge opp fabrikk og produksjon.
Etiske krav som omhandles:	Arbeidsforhold, HMS

Prosjektnavn:	Lundhags holdbarhetsprosjekt
Hensikt:	Mera hållbara produkter i och med det recyclade polyester och organiska bomullsinnehållet.
Hovedaktiviteter:	Vi har samarbeidet med vår huvudleverantör av tyg för att åstadkomma detta. 2018 introducerades även Lundhags nya ryggsäckskollektion och i den har vi konsoliderat tyger och använder också poly/cotton vävar från samma huvudleverantör som textilt. Där har vi då också markant förbättrat vävarna ur ett hållbarhetsperspektiv. Dels att vi har färre varianter av tyg trots att vi har fler produkter och att de produkter vi väl har, har ett högre innehåll av certifierade recyclade och ekologiska material.
Land:	Kina, Tyrkia og Taiwan
Partnere:	Leverandører og Lundhags
Startdato og forventet sluttdato:	2018 og ingen sluttdato
Læringspunkter og utfordringer:	Ufordring er prisen og å kunne overtale alle i verdikjeden om at det er eneste vei fremover å velge velge mer hållbare material. Læringspunkter: Om ulike typer av sertifiseringar og metoder rundt polyesterframstilling, innfarging osv.
Etiske krav som omhandles:	Miljø

Prosjektnavn:	Ulvang sporbarhetsprosjekt i Australia
Hensikt:	Sporbarhet av ull og transparens i leverandørkjeden
Hovedaktiviteter:	Nominasjon av utvalgt sauefarm i Australia som leverer Merino ull til Ulvang produkter produsert i Kina.
Land:	Norge, Australia og Kina.
Partnere:	Gården Nanimia i Skipton, Australia, Xingdao spinneri, leverandør Mengdi og Ulvang.
Startdato og forventet sluttdato:	2018 og ingen sluttdato
Læringspunkter og utfordringer:	
Etiske krav som omhandles:	Dyrevelferd

Prosjektnavn:	SOG Sustainability Charter
Hensikt:	Ment som støtte og rådgivende hjelp på den frivillige reisen mot bærekraft for både butikker, brands og leverandører.
Hovedaktiviteter:	Aktiviteter og støtte for å fremme bærekraftprosessen i alle ledd
Land:	Norge, Sverige og Internasjonalt. Alle markeder + alle våre leverandører i Europa, Kina
Partnere:	SOG (Scandinavian Outdoor Group), EOG (European Outdoor Group) Lundhags, Ulvang og Helsport fra Brav. I tillegg mange internasjonale brands i outdoorbransjen.
Startdato og forventet sluttdato:	2018 og ingen sluttdato
Læringspunkter og utfordringer:	Begrensede ressurser, prioriteringer og samarbeid
Etiske krav som omhandles:	10 Principles of the UN Global Compact (Annex 1)

Prosjektnavn:	Helsport: Certifisering av dun, RDS. (Responsible Down Standard)
Hensikt:	For all produksjon 2019, ha RDS sertifisert dun i Helsport soveposer.
Hovedaktiviteter:	
Land:	
Partnere:	Helsport, RDS og leverandører
Startdato og forventet sluttdato:	2018 - 2019
Læringspunkter og utfordringer:	
Etiske krav som omhandles:	Dyrevelferd

Prosjektnavn:	Norsk ull i nyutviklinger
Hensikt:	Benytte norske lokale ressurser i nyutviklede plagg
Hovedaktiviteter:	Source og benytte norsk ull i kolleksjonen
Land:	Norge
Partnere:	Ulvang , ullmottak, spinnerier og leverandører
Startdato og forventet sluttdato:	2018 - ingen sluttdato
Læringspunkter og utfordringer:	Pris. Finne egnede leverandører og ullkvaliteter.
Etiske krav som omhandles:	Dyrevelferd

Vurdering av effekten av forbedringstiltak

Q4.9 Beskriv hvordan bedriften vurderer effekten av tiltakene, utført i rapporteringsåret, for å oppnå forbedringer i bedriftens leverandørkjede. Vurder effekten opp mot risikobildet og kartlagte mangler:

Vi har relativt mange tiltak på gang innenfor ulike kategorier og etiske krav. Tiltakene støtter opp om miljø, arbeidsmiljø og dyrevelferd i tillegg til mer generelle tiltak. Noen av tiltakene er konkrete og kortsiktige, imens andre tiltak først vil bære frukter om noen år. Flere av tiltakene har hatt effekt i 2018 og brakt oss videre i arbeidet med etisk handel. Det er godt samsvar mellom risikoanalysen, kartlagte mangler og forbedringstiltakene.

5. KOMMUNISERE

Bevisstgjøring, dialog og oppslutning

Foto: Shutterstock

Intern og ekstern kommunikasjon om etisk handel

Q5.1 Beskriv hvordan bedriften kommuniserer 'internt' om arbeidet med etisk handel:

Gjennom våre merkers hjemmesider og Brav nettside.

Sender ut informasjon internt i Brav via mail eller gjennom @Work.

Ansatte inviteres til deltakelse på aktuelle eksterne kurs og foredrag.

Våre 2 QC fra Portugal besøker leverandørene sammen med innkjøper og/eller produktkoordinator minst 1 gang pr. år.

Ulvang har interne møter/Skype møter med QC 2 ganger i måneden hvor vi gjennomgår status og saker for hver enkelt leverandør.

Gjennom interne team møter, og gjennom direkte dialog med kollegaer.

Gjennom ledergruppemøter og styremøter.

Q5.2 Beskriv hvordan bedriften kommuniserer 'eksternt' om arbeidet med etisk handel:

Informasjon er tilgjengelig på våre nettsider og andre sosiale medier.

Vi har forbedret alle våre nettsider i løpet av 2018, og gjennom felles nettside Brav.com har man tilgang til alle våre merker og nettsider. Bærekraft ligger nå som menyvalg på øverste nivå og har dermed blitt mer synlig for våre kunder og andre interessenter.

Gjennom merking på produktene.

Gjennom salgsmøter, messer og ut til kunder og butikker.

Gjennom samtaler med leverandørene og agenter.

Gjennom henvendelser fra kunder og interesseorganisasjoner som henvender seg til oss for informasjon.

Gjennom IEH årsrapport.

Q5.3 Oppgi hvilke temaer bedriften har kommunisert om med interessenter (stakeholders) i rapporteringsåret vedrørende arbeidet med etisk handel. Vis:

Hvilke interessentgrupper som var involvert

Om det gjaldt dialog om påvirkning av bedriftens aktiviteter i leverandørkjeden.

Om det gjaldt kommunikasjon av bedriftens resultater av arbeidet med etisk handel

Tema	Interessenter	Om påvirkning av bedriftens arbeid	Om resultatene av bedriftens arbeid

Q5.4 Har bedriften publisert åpne lister over sine leverandører eller gjør bedriften denne informasjonen tilgjengelig på annen måte til interessenter?

Ja

Hvis ja, beskriv nærmere:

I 2018 la vi ut leverandørlisten på Brav.com hjemmeside.

Q5.5 Oppgi nøyaktig webadresse hvor bedriften publiserer informasjon og/eller rapporterer om arbeidet med etisk handel:

<https://www.brav.com>

<https://www.swix.no/baerekraft>

<https://www.ulvang.no/Om-Oss/Samfunnsansvar>

<https://www.lundhags.se/Om-Lundhags/Haallbarhet>

<https://www.helsport.no/etisk-handel>

Klageordninger

Q5.6 Beskriv bedriftens håndtering av klager og varsling om risikoforhold i leverandørkjeden fordelt på:

Kartlegging av klager til etablerte ordninger, så som leverandørens egne klagemekanismer, nasjonale tilsyn i produsentlandet og internasjonale klagemekanismer (eks. OECDs kontaktpunkt):

Ikke kartlagt

Egne ordninger for å motta og behandle klager fra interne og eksterne interessenter:

Klagene behandles gjennom vår QC i samarbeid med CPM, eller lederansvarlig for innklaget sak.

Indikator 5-1: Antall klager til etablerte klageordninger

Oppgi antall klager som er mottatt fra etablerte klageordninger i relasjon til arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og korrupsjon:

Mottatte klager fra etablerte klageordninger	2018	2017	2016
Antall mottatte klager	0		

Fordel klagene på tema og beskriv tiltak som er gjort for å følge opp:

Tema for klager mottatt i 2018	Antall	Tiltak for å følge opp
	0	
	0	

Styrke oppslutningen om etisk handel og erfaringsdeling

Q5.7 Har bedriften i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om arbeidet med etisk handel eller delt erfaringer?

Ja

Hvis ja, beskriv tiltak for å styrke oppslutningen relatert til aktuelle målgrupper som:

Leverandører
 Nettverk og sammenslutninger
 Myndigheter/offentlige instanser
 Andre

Type tiltak	Antall	Hvem omfattes av tiltaket	Beskrivelse
Foredrag på eksterne seminarer	1	CSR ansvarlig	Kurs: Antikorrupsjonsarbeid i leverandørkjeden (privat sektor)
Publisering av informasjon på våre h	1	Brav gruppens merkevarer	Informasjon om etisk handel og bærekraft har blitt oppdatert og kan sees på våre hjemmesider. Formidles også i digitale medier.
Publisering av årsrapport	1	Brav gruppens merkevarer	Offentlig årsrapport fra IEH

Type tiltak	Antall	Hvem omfattes av tiltaket	Beskrivelse
Erfaringsdeling		Ulvang produktteam	Ulldagen 2018 i regi av Norilia i Samarbeid med Norsk Industri. 1 dag med fokus på hvordan sauene og ulla kan bidra til FNs bærekraftsmål
Erfaringsdeling		Produktteam fra Brav	Tekstilaksjonens møte ang. 4R: Repair -Remake-Reuse-Recycle
Bransjespesifikt samarbeid	1	Lundhags, Ulvang og Helsport	Medlemsskap i SOG og EOG.
Bransjespesifikt samarbeid	1	Ulvang	Inngått samarbeid med farm i Australia for levering av Merino ull.
Publisering av informasjon	1	Alle merkevarer i Brav som selges i USA	Etterlevelse av PROP 65 retningslinjeg om merking av produkter
Erfaringsdeling	1	CSR ansvarlig	Kjemikaliegruppens årsmøter og regionalmøter

Kontakt:

Brav Norway AS

Per Henning Grimsrud

p.grimsrud@brav.com

92800425